ØKF Borgerrepræsentationens Sekretariat, Afsnit 2 (6000)
Økonomiforvaltningen

Cover

Til Borgerrepræsentationen

Brev fra KL vedr. oversigt over tilbud til kommunalpolitikere og borgmestre i den kommende valgperiode 2026-2029

19-06-2025

Resumé

KL har udsendt oversigter over tilbud i den kommende valgperiode til henholdsvis borgmestre og kommunalpolitikere.

Gruppeforpersonskredsen er løbende i dialog om proces og aktiviteter i forbindelse med modtagelse af ny samling. Kredsen drøftede således på mødet den 7. februar 2025 (Punkt 4, Opfølgning på aktiviteter i forbindelse med modtagelse af ny Borgerrepræsentation 2026-2029), Økonomiforvaltningens oplæg til aktiviteter i forbindelse med modtagelse af ny samling. Aktiviteterne er tilrettelagt efter kredsens ønske om at der fokuseres på BR-medlemmernes kerneopgaver og rettigheder og pligter.

KL's materiale er således endnu et tilbud til alle de nyvalgte BR-medlemmer og Borgmestre.

Oversigt over tilbud til kommunalpolitikere og borgmestre i den kommende valgperiode 2026-2029

Dato: 4. juni 2025

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Kære borgmester

Lokaldemokratiet står stærkt, og langt de fleste kommunalpolitikere finder det politiske arbejde i kommunalbestyrelsen både meningsfuldt og givende. Engagementet er stort og lysten til at gøre en forskel er tydelig. Det skal vi blive ved med at understøtte.

Samtidig sker der meget i og omkring kommunerne i disse år. Nye reformer og omfattende politiske dagsordener, som skal indarbejdes og sættes lokal retning for. Det stiller store krav til kommunalbestyrelserne, men giver også helt nye muligheder.

Et fælles fokus på at understøtte hele kommunalbestyrelsen og borgmestrene
Dette understreger vigtigheden af, at vi løbende overvejer, hvordan vi bedst muligt kan understøtte kommunalpolitikere og borgmestre i at løse deres centrale opgaver.

KL og Komponent har derfor, som supplement til kommunernes programmer, udarbejdet en række forskellige understøttende aktiviteter til hele kommunalbestyrelsen samt borgmestrene for den kommende valgperiode.

Nye kataloger med aktiviteter for den kommende valgperiode
../. For at give jer et overblik over aktiviteterne er der vedlagt to kataloger. Et til kommunalpolitikere herunder økonomiudvalget og udvalgsformænd og et til jer borgmestre.

Katalogerne er udarbejdet med udgangspunkt i jeres input og efterspørgsel og indeholder kurser, forløb og tiltag, som både har fokus på borgmestrenes og kommunalpolitikernes forskellige opgaver. Derudover er der tilbud om vidensopbygning og værktøjer samt sparring og netværk. Tilbuddene i katalogerne kan sammensættes efter behov.

De enkelte aktiviteter udfoldes på KL og Komponents hjemmeside i løbet af efteråret 2025 og opdateres løbende. Har du spørgsmål til indholdet eller ønsker om nye tiltag, er du meget velkommen til at kontakte vicedirektør Omer Ciric, oci@kl.dk.

Med venlig hilsen

Martin Damm

Kristian Vendelbo

Tilbud til borgmestre

Valgperioden 2026–2029

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S

+45 3370 3370
kl@kl.dk
kl.dk

Produktion: Kommuneforlaget A/S
Design: e-Types
Foto: Lars Horn / Baghuset, Ulrik M. Eriksen, Køge Kommune, Colourbox

Produktionsnr. 831051B

Tilbud til borgmestre

Dette katalog viser de tilbud, som KL og Komponent vil udvikle og udbyde løbende gennem den kommende valgperiode.

Formålet med tilbuddene er at understøtte borgmestrene i deres politiske arbejde.

Tilbuddene til borgmestrene kommer rundt om tre hovedelementer, som er:

- Det personlige lederskab
- Viden, kompetencer og værktøjer
- Fællesskab, netværk og aktuelle politiske temaer

Kommunerne er forskellige med forskellige kulturer, behov og måder at strukturere betjeningen af borgmesteren på, og derfor er tilbuddene et supplement til lokale tilbud.

Borgmestrene kan selv sammensætte tilbuddene, så de passer til deres aktuelle behov og ønsker.

Tilbuddene opdateres løbende gennem valgperioden på KL og Komponents hjemmeside, hvor det er muligt at læse mere om de enkelte tilbud, se eventuel deltagerbetaling og tilmelde sig.

Figur
De tre hovedelementer

Det personlige lederskab

Tilbuddene vedrørende det personlige lederskab tager fat i nogle af de forskellige ledelsesopgaver, der er som borgmester, og de arbejdsvilkår man har som borgmester. Fælles for tilbuddene er, at borgmestrene får konkret sparring og værktøjer, der ruster dem til deres politiske ledelsesopgave.

Figur
Tilbud under det personlige lederskab

Mentorordning v. KL/KOMPONENT
Nyvalgte borgmestre tilbydes en mentor, der kan følge den enkelte borgmester efter behov gennem valgperioden. Mentoren er en tidligere eller nuværende erfaren borgmester, der kan skabe et fortroligt rum, give individuel sparring og konkret anvise forskellige handlemuligheder til, at håndtere forskellige situationer.

Akut 1:1 sparring med ledelsesrådgiver v. KOMPONENT
Komponent tilbyder 1:1 sparring om borgmesterens ledelsesopgaver. Tilbuddet gælder akut opståede ledelsesudfordringer og kan også gives til borgmester og kommunaldirektør som makkerpar.

Makkerskab ml. borgmester og kommunaldirektør v. KOMPONENT
Et makkerskabsforløb handler om at skabe en stærk relation og en gensidig forståelse, så borgmester og kommunaldirektør i fællesskab kan lede kommunen med en klar retning og stærkt politisk-administrativt makkerskab. Fokus er på rammer og værktøjer til at understøtte samarbejdet med en blanding af faglige oplæg, faciliterede dialoger og praktiske øvelser.

Borgmesterpraktik v. KL
Borgmesterpraktik er et tilbud, hvor borgmestrene besøger hinanden gennem valgperioden for at få konkret sparring og inspiration til ledelsesopgaven. Under borgmesterpraktikken kan borgmestrene fx deltage i et kommunalbestyrelsesmøde, drøfte hvordan der arbejdes med politiske prioriteringer eller udveksle erfaringer omkring samarbejdet med forvaltningen. Formålet er at give nye perspektiver på egen ledelsesstil og lære af hinandens succeser og erfaringer.

Det gode politiske arbejdsmiljø og balancer i arbejdslivet v. KL
I samarbejde med en arbejdsmiljøkonsulent sættes der i en mindre kreds af borgmestre fokus på det gode politiske arbejdsmiljø samt balancer i arbejdslivet. Det gælder alt lige fra kalenderstyring, mødeforberedelse, balancer til familielivet til det pres, der naturligt hviler på borgmesteren. Derudover får borgmestrene bl.a. mulighed for at drøfte, hvordan de trives i rollen, og erfaringsudveksle om hvad der skal til for at skabe bedre balancer i arbejdslivet. Der vil samtidig være fokus på, hvordan man som borgmester kan understøtte rammerne for det gode politiske arbejdsmiljø i kommunalbestyrelsen.

Forebyggelse og håndtering af chikane, trusler, hærværk og vold v. KL
Chikane, trusler, hærværk og vold mod borgmestre er et stigende problem. KL tilbyder derfor oplæg for borgmestrene om forebyggelse og håndtering af chikane m.m. I oplæggene vil der være fokus på, hvordan kommunen kan arbejde med at skabe procedurer for forebyggelse og håndtering, samt på hvad man selv kan gøre som borgmester, herunder ift. sin familie og nærmeste, der også kan blive berørt. Derudover har KL også en hotline, som borgmestrene kan bruge til løbende sparring.

Borgmesterfortællinger: En praksisguide til borgmesterposten v. KL
Borgmestrene får i den nye valgperiode en samling af korte fortællinger, der fungerer som en praktisk guide til borgmesterrollen. I guiden kan borgmestrene læse om hinandens erfaringer med forskellige situationer relateret til det politiske arbejde. Guiden vil tage udgangspunkt i de centrale dele af rollen, og hvordan borgmestrene på forskellig vis har arbejdet med det.

Viden, kompetencer og værktøjer

Borgmestrene varetager i dagligdagen mange forskelligartede funktioner, som kalder på forskellig viden, kompetencer og værktøjer. Det gør sig ikke mindst gældende i en tid, hvor der er høj hastighed i arbejdet, og kommunerne står overfor store forandringer, som har både økonomiske og juridiske konsekvenser fx i forbindelse med reformerne, som kommunerne har ansvaret for at implementere. Derfor får borgmestrene tilbudt løbende strategiske rum til at gå mere i dybden med en række temaer, som kan bidrage til deres politiske arbejde.

Figur
Tilbud under viden, kompetencer og værktøjer

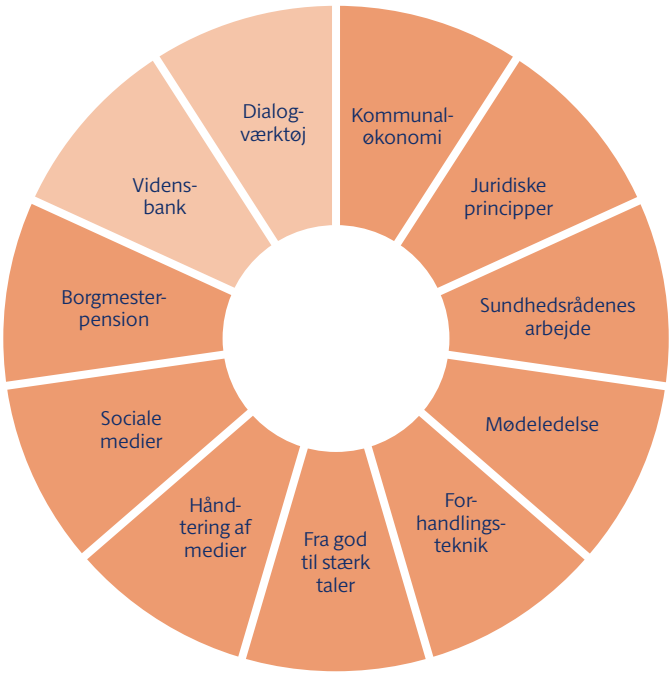

Temasessioner for borgmestre

Der vil i løbet af valgperioden blive udbudt en række temasessioner, hvor borgmestrene får mulighed for at dykke ned i forskellige tematikker, som kan bidrage med nye perspektiver og input til deres politiske lederskab. Nedenfor er angivet eksempler på mulige temasessioner.

Kommunaløkonomi og styring v. KL
Formålet med sessionen er at skabe et strategisk forum, hvor borgmestrene får et overblik over de kommunaløkonomiske rammer og de mekanismer, der fastsætter rammerne, samt rum til at drøfte de aktuelle udfordringer og muligheder der vedrører kommunernes økonomi. Der vil også være fokus på at dykke ned i de aktuelle reformer samt de økonomiske faktorer, der styrer den lokale økonomi, samt at drøfte, hvordan man strategisk kan arbejde med kommunens økonomi fremadrettet.

Juridiske principper for borgmestre:
Ansvar, rettigheder og pligter v. KL
I denne session får borgmestrene indsigt i de vigtigste juridiske principper, der gælder for deres rolle. Der vil blive gennemgået borgmesterens ansvar, rettigheder og pligter, samt de lovgivningsmæssige rammer, der styrer beslutningstagning i kommunen. Målet er at sikre, at borgmestrene har at navigere indenfor lovgivningens rammer samt et rum til strategisk at drøfte de juridiske dilemmaer, de står overfor i hverdagen.

Sundhedsrådenes arbejde
Med sundhedsreformen etableres 17 sundhedsråd, hvortil hver kommune udpeger 1-3 repræsentanter, som samtidig er kommunale udvalgsformænd eller borgmestre. Sundhedsrådene har ansvar for den umiddelbare forvaltning af regionernes sundhedsopgaver inden for et afgrænset geografisk område. Det indebærer det umiddelbare politiske ansvar for strategi og planlægning af driften af sygehuse, lokal planlægning af almenmedicinske tilbud og praksissektor, de sundhedsopgaver, som flyttes fra kommunerne samt regionens opgaver på socialområdet. Medlemmer af sundhedsrådene tilbydes et kursus, der forbereder dem på de mange nye opgaver sundhedsrådene varetager og understøtter dem i deres rolle som kommunale repræsentanter i arbejdet.

Mødeledelse v. KL
Borgmestrene udfylder en vigtig funktion som mødeleder i kommunalbestyrelsen og økonomiudvalget. Opgaven kræver både stor forståelse for de juridiske rammer, at borgmestrene er godt forberedt ift. at skulle træffe hurtige beslutninger på møderne samt at sørge for en konstruktiv mødekultur. I denne session får borgmestrene nye perspektiver, input og sparring på deres rolle som mødeleder, og inspiration til, hvordan de kan håndtere dilemmaer.

Forhandlingsteknik v. KL
I denne session er fokus på forhandlingsteknik, og hvordan borgmestrene kan håndtere forhandlingssituationer i hverdagen. Der lægges op til at borgmestrene vil få overblik over forskellige strategier og værktøjer til at navigere i forhandlinger på en måde som fremmer samarbejde og bidrager til de bedste resultater for kommunen og dens borgere.

Fra god til stærk taler – teknikker til at tale med overbevisning v. KL
Der sættes fokus på de mange taler, som borgmestrene holder. Her ses nærmere på opbygningen af taler, formulering af budskaber, de retoriske appelformer og afdækning af målgrupper. Og så vil der være fokus på at styrke selve det at fremføre talen, så den engagerer tilhørerne og skaber opbakning.

Håndtering af medier v. KL
Der gives input, perspektiver og værktøjer til, hvordan man kan håndtere samspillet med nationale såvel som lokale medier. Der vil både være fokus på, de muligheder, der er for at kommunikere til og med med borgerne i medierne, og hvordan man håndterer eventuelt opståede mediekriser.

Sociale medier v. KL
Fokus er på nye værktøjer til at bruge sociale medier effektivt som en platform for kommunikation og dialog med borgere og interessenter. Her gennemgås hvordan de forskellige kanaler kan være platform for formidling af kommunalbestyrelsens beslutninger, dialog med borgere og interessenter, opbygge relationer og håndtere feedback. Samtidig vil der også være fokus på, hvordan borgmestrene kan forebygge og håndtere chikane og trusler på sociale medier.

Borgmesterpension v. KL
I denne session får borgmestrene indsigt i de særlige juridiske rammer for borgmesterpension. På sessionen bliver reglerne for fastsættelse af borgmesterpension samt beregning gennemgået, så borgmestrene får et generelt overblik over reglerne og deres egne pensionsforhold.

Værktøjer

Foruden de konkrete tiltag og aktiviteter vil der også blive udviklet en række værktøjer til borgmestrene. Værktøjerne vil f.eks. kunne bidrage med overblik på udvalgte områder samt give inspiration til dialog og vidensdeling. Nedenfor er angivet eksempler på værktøjer.

Vidensbank: Kommunaløkonomi fra A-Z v. KL
På KL's digitale platform 'KL's økonomiunivers' kan borgmestrene få overblik over de vigtigste begreber og processer indenfor kommunaløkonomi. På platformen er det muligt at tilgå de emner indenfor kommunaløkonomi, som man har brug for at få mere viden om, når det passer ind i egen tid. Det kan fx være balanceprincippet, udskrivningsgrundlaget eller tilskud og bevillinger.

Dialogværktøj: Arbejdspræferencer i samarbejdet mellem borgmester og kommunaldirektør v. KL/Komdir
Som mennesker har vi alle forskellige præferencer for, hvordan vi griber vores arbejde an, og hvordan vi gerne vil samarbejde med andre. Borgmestre og kommunaldirektører tilbydes derfor et dialogværktøj, som kan bruges til at opstarte det gode samarbejde i valgperioden, eller bruges undervejs. Dialogværktøjet understøtter en struktureret samtale om arbejdspræferencer og består af en række spørgsmål, som parterne hver især udfylder. Med det udgangspunkt får parterne mulighed for at lære hinanden bedre at kende ift. hvordan man kan supplere hinanden og lykkes med de opgaver, som man står overfor.

Fællesskab, netværk og aktuelle politiske temaer

Mange borgmestre fremhæver værdien af tætte relationer til deres borgmesterkollegaer, hvor de kan sparre og dele deres erfaringer og perspektiver. Der tilbydes derfor en række fora, der både styrker relationerne på tværs af borgmestrekredsen og sætter vigtige fælleskommunale temaer til debat. Her er der mulighed for at udveksle viden, få inspiration og sammen finde løsninger på tværgående udfordringer.

Figur
Tilbud under fællesskab, netværk og aktuelle politiske temaer

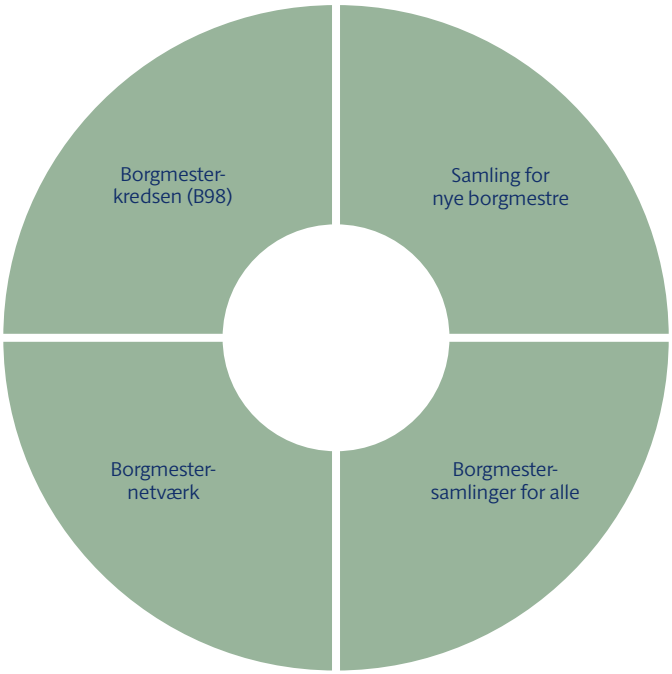

Samling for nye borgmestre v. KL
Alle nyvalgte borgmestre inviteres til en fælles samling, hvor fokus er på den gode start som borgmester. Samlingen finder sted lige efter den endelige konstituering. Fokus for samlingen er at få mulighed for at overveje og drøfte, hvordan man som ny borgmester vil gribe den første tid an, samt perspektiver på, hvordan man kan håndtere de forventninger, der er til borgmesteren som leder. Der vil desuden være mulighed for at erfaringsudveksling med erfarne borgmestre, der kan give deres perspektiver på borgmesterrollen samt fokus på strategi og udvikling.

Borgmestersamlinger for alle v. KL
Alle borgmestre tilbydes at deltage i borgmestersamlinger, som afvikles to gange årligt. Borgmestersamlinger er et fælles politisk udviklingsrum, hvor borgmestrene drøfter aktuelle dagsordner omkring fx velfærdssamfundets udvikling og kommunernes rolle, kommunernes interesser mod Christiansborg, samt hvordan det fælleskommunale står stærkest sammen. Derudover sætter borgmestersamlinger fokus på borgmestrenes rolle samt opbygning af fællesskab og sammenhængskraft på tværs af borgmestrekredsen.

Borgmesternetværk v. KL
Alle borgmestre får tilbud om at være en del af et borgmesternetværk gennem hele valgperioden. Borgmesternetværkene giver mulighed for at skabe tætte relationer mellem en mindre kreds af borgmestre, samt dele erfaringer og opdage nye måder at gribe opgaven an på. Borgmestrenetværkene afholdes en gang i kvartalet, hvor værtsrollen går på skift hos borgmestrene. Temaerne for borgmesternetværkene er fx forvaltningens betjening af borgmesteren, forberedelse og opfølgning på budgetprocessen, det gode arbejdsliv, borgerinddragelse og aktivering af lokalmiljøet m.m. Der vil både være temaer, som er tilrettelagt, så det passer ind i et årshjul og temaer som netværket selv kan dagsordensætte efter interesse. Borgmestrenetværkene vil være en blanding af eksterne oplæg og erfaringsudveksling blandt borgmestrene.

Borgmesterkredsen (B98) v. KL
Som borgmester er du født medlem af B98, som favner hele borgmesterkredsen. B98-møderne har stor betydning, idet vigtige kommunalpolitiske temaer og dagsordner drøftes samtidig med, at møderne har til formål at understøtte videns- og erfaringsudveksling mellem kommunerne. Møderne fremgår af den politiske kalender.

Udover de ovenstående er KKR og eksterne samarbejdspartnere eksempler på andre muligheder for at opbygge samarbejde, fællesskab og netværk.

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S

+45 3370 3370
kl@kl.dk
kl.dk

Produktionsnr. 831051B

Tilbud til kommunalpolitikere

Valgperioden 2026–2029

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S

+45 3370 3370
kl@kl.dk
kl.dk

Produktion: Kommuneforlaget A/S
Design: e-Types
Foto: Lars Horn / Baghuset, Ulrik M. Eriksen, Køge Kommune, Colourbox

Produktionsnr. 831051K

Oversigt over tilbud til kommunalpolitikere

I dette katalog findes en oversigt over de tilbud, som KL og Komponent vil udvikle og udbyde løbende gennem den kommende valgperiode.

Formålet med tilbuddene er at understøtte kommunalpolitikerne i deres politiske arbejde, alt efter hvilken funktion, de udfylder i kommunalbestyrelsen.

Hertil er formålet at understøtte kommunalpolitikerne og kommunalbestyrelserne i de fælleskommunale dagsordner samt give inspiration til måder at tilrettelægge det politiske arbejde m.m. Fælles for tilbuddene er, at kommunalpolitikerne og de enkelte kommunalbestyrelser selv kan sammensætte dem, så de passer til deres aktuelle behov og ønsker.

Kommunerne er forskellige med forskellige kulturer, behov og måder at strukturere modtagelsen af nye byråd og kommunalbestyrelsesmedlemmer på, og derfor er tilbuddene et supplement til de lokale forløb med fokus på modtagelse af nye byråd og kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Tilbuddene udvikles og opdateres løbende gennem valgperioden på KL og Komponents hjemmeside, hvor det er muligt at læse mere om de enkelte tilbud, se eventuel deltagerbetaling og tilmelde sig.

På de følgende sider udfoldes tilbuddene, som er målrettet:

- den samlede kommunalbestyrelse og menige kommunalpolitikere
- økonomiudvalg
- udvalgsformænd.

Menige kommunalpolitikere

Tilbud til den samlede kommunalbestyrelse og de enkelte kommunalpolitikere

Kommunalpolitikerne bliver introduceret til det politiske arbejde i de enkelte kommuner, og KL og Komponent supplerer løbende disse tilbud gennem perioden. I det følgende findes en oversigt over de tilbud, der har interesse bredt set i kommunalbestyrelsen. Samtidig udbydes der løbende kurser, netværk m.m., som går mere i dybden med specifikke fagudvalgs opgaver. Det kan der læses mere om på KL's og Komponents hjemmeside.

Figur
Oversigt over kurser

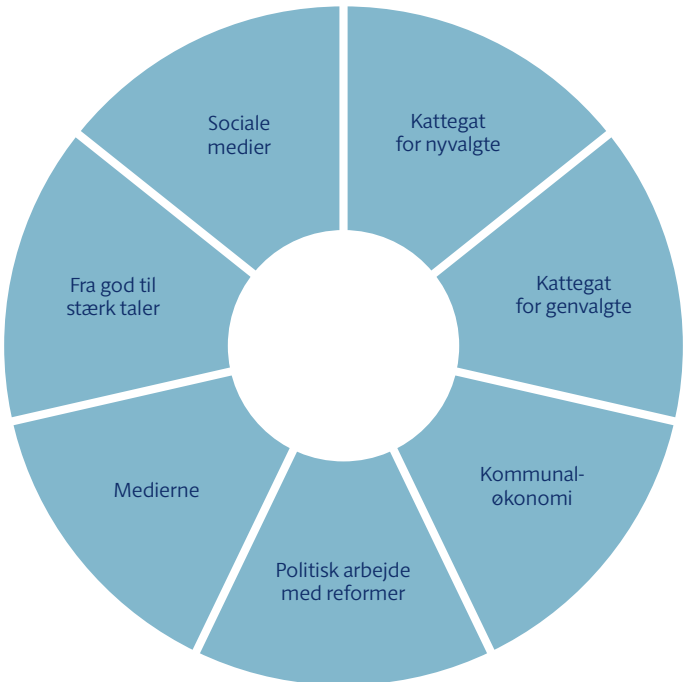

Kurser

KL og Komponent tilbyder i den kommende valgperiode en række kurser for kommunalpolitikerne. Nedenfor beskrives eksempler på de kurser der udbydes.

Kattegat for nyvalgte v. KOMPONENT/KL
På Kattegatforløbene får kommunalpolitikerne en grundig forberedelse til arbejdet i kommunalbestyrelsen og en bedre forståelse af rollen som kommunalpolitiker. Forløbet giver redskaber til at håndtere komplekse udfordringer og skabe lokale forandringer, mens politikerne bygger relationer til andre nyvalgte politikere i et fortroligt og inspirerende netværk med plads til refleksion. Kattegat tilbyder en kombination af juridisk, økonomisk og politisk indsigt og praktiske øvelser, der gør kommunalpolitikerne klar til at påtage sig den nye opgave. Kattegat faciliteres af kommunaldirektører.

Kattegat for genvalgte v. KOMPONENT/KL
Kattegat for genvalgte har til formål at skærpe det politiske lederskab for erfarne politikere. På kattegatkurserne for genvalgte vil der blive arbejdet med bl.a. samarbejde og samspil i byråd samt med forvaltningen og med borgerne, lovgivning, kommunal budgettering, arbejdsvilkår og motivation, samt fokus på den fælleskommunale interessevaretagelse mv. Kattegat for genvalgte er et koncentreret døgn, der faciliteres af en kommunaldirektør og en konsulent fra Komponent.

Kommunaløkonomi v. KL
På et webinar gennemgås de vigtigste begreber indenfor kommunaløkonomi for de kommunalpolitikere, der vil sætte ekstra fokus på den økonomiske forståelse, eller som ønsker at genopfriske begreber. Derudover får kommunalpolitikerne også overblik over de kommunaløkonomiske rammer og de mekanismer, der fastsætter rammerne om den lokale økonomi, som er det nødvendige udgangspunkt for at kunne arbejde strategisk med den lokale økonomi. På KL's digitale platform 'KL's økonomiunivers' kan kommunalpolitikerne desuden få overblik over de vigtigste begreber og processer indenfor kommunaløkonomi. På platformen er det muligt at tilgå de emner indenfor kommunaløkonomi, som man har brug for at få mere viden om, når det passer ind i egen tid. Det kan fx være balanceprincippet, udskrivningsgrundlaget eller tilskud og bevillinger.

Det politiske arbejde med reformer v. KL
For den samlede kommunalbestyrelse vil der være en række tilbud, der giver kommunalpolitikere overblik over reformernes formål og indhold samt indblik i, hvad der sker hvornår ift. de enkelte reformer i valgperioden. Derudover vil kommunalpolitikerne få indsigt i hvilke centrale spørgsmål, der er relevante at drøfte i kommunalbestyrelsen i de kommende år, og inspiration til hvordan man kan arbejde med at sætte retning, skabe fremdrift i realiseringen af reformerne og følge op på kvalitet og økonomi.

Medierne v. KL
Der gives input, perspektiver og værktøjer til, hvordan man kan håndtere samspillet med nationale såvel som lokale medier. Der vil både være fokus på, de muligheder, der er for at kommunikere til og med borgerne i medierne, og hvordan man håndterer eventuelt opståede mediekriser.

Fra god til stærk taler – teknikker til at tale med overbevisning v. KL
Der ses nærmere på opbygningen af taler, formulering af budskaber, de retoriske appelformer og afdækning af målgrupper. Og så vil der være fokus på at styrke selve det at fremføre talen, så den engagerer tilhørerne og skaber opbakning.

Sociale medier v. KL
Fokus er på nye værktøjer til at bruge sociale medier effektivt som en platform for kommunikation og dialog med borgere og interessenter. Vi vil gennemgå hvordan de forskellige kanaler kan være platform for formidling, dialog med borgere og interessenter, opbygge relationer og håndtere feedback. Samtidig vil der også være fokus på, hvordan man kan gøre for at begrænse og håndtere chikane og trusler på sociale medier.

Skræddersyede forløb

KL og Komponent udbyder i den kommende valgperiode også tilbud der er skræddersyede den enkelte kommunalbestyrelse. Nedenfor er eksempler på skræddersyede tilbud.

Figur
Oversigt skræddersyede forløb

Samarbejde i kommunalbestyrelsen v. KOMPONENT
I et skræddersyet format arbejdes med de dele af samarbejdet i kommunalbestyrelsen, som de enkelte kommunalbestyrelser peger på, at der er behov for. Det kan handle om professionel uenighedskultur, samarbejdet med forvaltningen, tonen mellem politikerne, herunder på de sociale medier, blik for forskellige politikerroller osv. Formen kan være inspirationsoplæg, interview, evaluering, temamøde, sparring eller lign., og resultatet kan udmønte sig i nyt eller revideret kodeks for samarbejde, revision af delegationsplan eller præcisering af interne vejledninger om mødeledelse.

Juridiske principper for politikere: Ansvar, rettigheder og pligter v. KL
Som kommunalbestyrelsesmedlem er det vigtigt at kunne sætte sit arbejde som kommunalbestyrelsesmedlem ind i en retlig ramme og have en grundlæggende forståelse for kommunen som organisation. Kurset er tilrettelagt, så der tages udgangspunkt i virkelighedsnære eksempler på, hvorfor det er centralt at have styr på juraen bag arbejdet i kommunalbestyrelsen, og vi arbejder aktivt med små opgaver/quizzer, der inddrager deltagerne. De juridiske emner kunne f.eks. være inhabilitet, tavshedspligt, rammerne for at stille medlemsforslag og bede om sagsindsigt. Et eller flere enkeltstående emner kan også tages ud som særskilte fokuspunkter for et oplæg i kommunalbestyrelsen, f.eks. i forbindelse med et temamøde.

Fælles udfordringsbillede og politikudvikling v. KL
Gennem et tilrettelagt forløb får kommunalbestyrelsens et fælles udfordringsbillede, som grundlag for kommunalbestyrelsens arbejde for valgperioden, og som fremhæver de fælles vigtigste sager at få taget hånd om. Ved at tegne det fælles udfordringsbillede op kan kommunalbestyrelsen og de enkelte udvalg i fællesskab fokusere på at diskutere løsninger. Samtidig tager forløbet fat i, hvordan de politiske processer kan tilrettelægges, så politikerne får plads til de gode politiske drøftelser.

Visionsproces v. KOMPONENT
Kom på forkant og vær proaktiv i politikskabelse med en vision til gavn for kommunens forvaltning, borgere og virksomheder. Komponent tilrettelægger sammen med den enkelte kommune en proces med fx kick off, involvering, behandling og til slut beslutning. Kommunalbestyrelsen står efter processen tilbage med et vigtigt styringsdokument, som kan bruges til at kalibrere retning og kommunikere beslutninger på baggrund af.

Borgerinvolvering – inspiration og information til politikere v. KOMPONENT
Igennem oplæg og dialog lægges der op til at blive klogere på, hvad borgerinvolvering kan, og kommunalbestyrelsen får et afsæt til at drøfte, hvornår det skal tages i brug som værktøj.

Det gode politiske arbejdsmiljø og balancer i arbejdslivet v. KL
I samarbejde med en arbejdsmiljøkonsulent sættes der fokus på det gode politiske arbejdsmiljø samt balancer i arbejdslivet. Her kan tages forskellige temaer op – lige fra mødeforberedelse, balancer til familielivet til den gode tone i kommunalbestyrelsen. Derudover vil fokus være på, hvordan man i kommunalbestyrelsen kan understøtte rammerne for det gode politiske arbejdsmiljø, som grundlag for det gode politiske samarbejde. Der vil være en blanding mellem oplæg og faciliterede drøftelser.

Forebyggelse og håndtering af chikane, trusler, hærværk og vold v. KL
Chikane, trusler, hærværk og vold mod kommunalpolitikere er et stigende problem. KL tilbyder derfor at holde oplæg og facilitere drøftelser, der passer til den aktuelle lokale situation, for kommunalbestyrelserne om, hvordan de kan forebygge og håndtere chikane m.m., samt hvordan de enkelte politikere kan forberede sig på de episoder, der kan opstå. KL har desuden en hotline, som kommunalpolitikerne kan kontakte i tilfælde af oplevelser med grænseoverskridende seksuel karakter eller chikane, trusler, hærværk og vold.

Bestyrelsesarbejde – Om de poster der ligger i forlængelse af hvervet i kommunalbestyrelsen v. KOMPONENT/KL
I forlængelse af arbejdet i kommunalbestyrelsen varetager nogle kommunalbestyrelsesmedlemmer bestyrelsesarbejde i forskellige institutioner, såsom forsyningsvirksomheder, kulturinstitutioner m.m. Derfor tilbydes kurser, der kan klæde kommunalbestyrelsesmedlemmerne med disse poster på, så de kender de forpligtelser, der er forbundet med rollerne og kan navigere i det ansvar, som de har påtaget sig. Derudover tilbyder KL og Komponent også kurser for de kommunalpolitikere, der som en del af deres kommunalpolitiske virke besidder poster i pensionsselskaber eller andre tilsvarende finansselskaber.

Økonomiudvalg

Tilbud til økonomiudvalg

Oversigt over tilbud til økonomiudvalgene

Økonomiudvalgene spiller en vigtig rolle i de enkelte kommuner, og derfor udvikles der løbende en række tilbud og redskaber, som udvalgene kan trække på og lade sig inspirere af.

Figur
Oversigt over tilbud

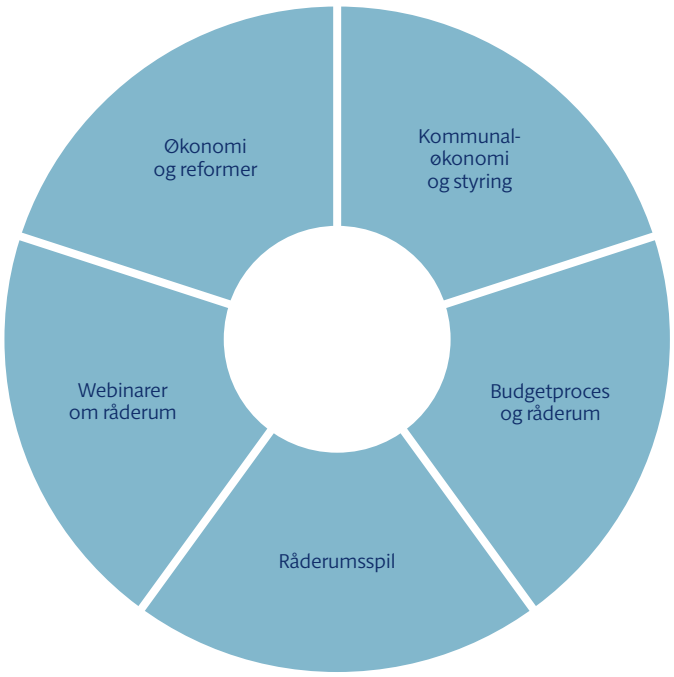

Kommunaløkonomi og styring v. KL
Økonomiudvalget tilbydes et strategisk forum, hvor der er mulighed for at få et overblik over de kommunaløkonomiske rammer herunder de mekanismer, der fastsætter rammerne. Der vil også være fokus på at dykke ned i de økonomiske faktorer, der styrer den lokale økonomi og de styringsudfordringer, der gør sig gældende samt drøfte, hvordan man strategisk kan arbejde med kommunens økonomi fremadrettet. Herunder vil der også være fokus på, hvilken betydning reformer har for kommunernes økonomi, og hvordan man kan arbejde politisk med dette. Formen er en blanding mellem oplæg og faciliteret drøftelser.

Budgetproces og skabelse af råderum v. KL
KL har kortlagt kommunernes budgetproces og identificeret, hvordan budgetarbejdet tilrettelægges for at skabe de bedst mulige rammer for kommunens velfærd. I den forbindelse tilbydes økonomiudvalget et oplæg, der giver indblik i tendenser på tværs af det kommunale landskab samt konkrete eksempler på, hvordan andre kommuner har tilrettelagt deres budgetproces. Oplægget egner sig særligt godt til at kickstarte budgetprocessen i perioden december-april.

Råderumsspil v. KL
Råderumsspillet har til formål at facilitere drøftelser og refleksioner i økonomiudvalget om, hvordan kommunen vil arbejde med at skabe økonomisk råderum til borgernær velfærd. I råderumsspillet bliver økonomiudvalget stillet over for en velkendt udfordring: Hvordan finder vi et økonomisk råderum på X millioner? Til at løse opgaven får økonomiudvalget en række budgetforslag, som indeholder både besparelser og investeringer. Råderumsspillet rammesættes af et oplæg, der giver indblik tendenser på tværs af kommunernes råderumsarbejdet. Konceptet fungerer særligt godt til at skyde budgetprocessen i gang i månederne december-april.

Webinarer om råderum v. KL
Råderumsugen i november er med til at give kommunerne inspiration til, hvordan man kan arbejde med at skabe råderum til borgernær velfærd i den kommende budgetproces. Råderumsugen er gratis for alle kommuner, og tilmelding vil blive annonceret på KL's hjemmeside.

Reformer: Økonomiske og styringsmæssige opmærksomhedspunkter v. KL
Tilrettelagt for økonomiudvalget vil der være tilbud der giver overblik over de økonomiske rammer for reformerne, samt indsigt i de centrale økonomiske og styringsmæssige opmærksomhedspunkter, der er vigtige at have for øje i arbejdet med reformerne. Økonomiudvalgene vil endvidere få indblik i kommunale eksempler på håndtering af de økonomiske og styringsmæssige opmærksomhedspunkter.

Tilbud til udvalgsformænd

Oversigt over tilbud til udvalgsformænd

Udvalgsformanden har en særlig rolle ift. at lede møder i kommunens udvalg. Derfor udbydes der en række tilbud for at understøtte de opgaver, der ligger i rollen.

Figur
Oversigt over forløb og kurser

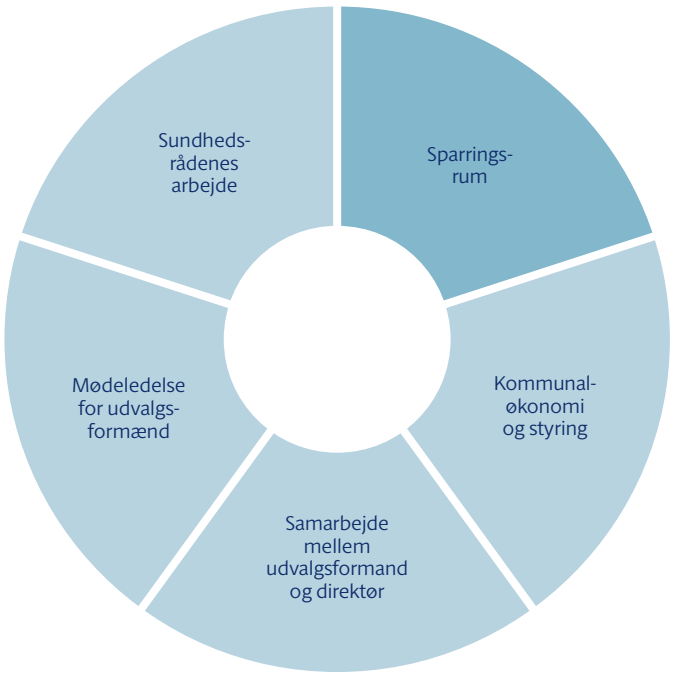

Forløb

I valgperioden udvikles og udbydes der løbende forløb, som udvalgsformænd kan deltage i med henblik på at få sparring og inspiration til udvalgets arbejde.

Sparringsrum for udvalgsformænd v. KOMPONENT/KL
Komponent og KL tilbyder i fællesskab et forløb, der styrker udvalgsformanden i rollen og som giver konkrete redskaber til at skubbe på udviklingen af udvalgets arbejde. Sparringsrummene udbydes på forskellige fagområder med fokus på inspiration og erfaringsudveksling til både rollen som udvalgsformand og til udvalgets arbejde med de store aktuelle sager på området.

Kurser

Der udbydes løbende kurser for udvalgsformænd, som har til formål at understøtte det politiske arbejde med aktuel viden.

Kommunaløkonomi og styring v. KL
Udvalgsformænd på tværs af kommunerne tilbydes et kursus om kommunaløkonomi og de styringsmæssige udfordringer og muligheder. Kurset giver strategiske perspektiver på, hvordan der kan arbejdes med et fagområdes økonomi. Formålet er at skabe et strategisk forum, hvor udvalgsformænd fra forskellige kommuner kan samles og dele erfaringer omkring de økonomiske perspektiver samt at se på, hvordan man bl.a. kan arbejde med investeringer og råderum.

Samarbejdet mellem udvalgsformand og direktør v. KOMPONENT
Et godt samarbejde mellem udvalgsformand og direktør bygger på tillid og at forstå hinandens roller. Der tilbydes der et kursus der er designet til at etablere et solidt fundament for samarbejdet mellem udvalgsformænd og direktør, og som fokuserer på at forstå rollerne og skabe effektive arbejdsrelationer.

Mødeledelse for udvalgsformænd v. KL
Udvalgsformanden har et særligt ansvar for mødeledelsen i de enkelte udvalg, og derfor tilbydes et kursus med fokus på de juridiske rammer omkring ledelsen og praksiserfaring og sparring om den gode mødeledelse. Her har udvalgsformændene også mulighed for at dele erfaringer med hinanden og drøfte egne cases. Mødeledelse kan f.eks. tages op, som en del af sparringsrum for udvalgsformænd.

Sundhedsrådenes arbejde
Med sundhedsreformen etableres 17 sundhedsråd, hvortil hver kommune udpeger 1-3 repræsentanter, som samtidig er kommunale udvalgsformænd eller borgmestre. Sundhedsrådene har ansvar for den umiddelbare forvaltning af regionernes sundhedsopgaver inden for et afgrænset geografisk område. Det indebærer det umiddelbare politiske ansvar for strategi og planlægning af driften af sygehuse, lokal planlægning af almenmedicinske tilbud og praksissektor, de sundhedsopgaver, som flyttes fra kommunerne samt regionens opgaver på socialområdet. Medlemmer af sundhedsrådene tilbydes et kursus, der forbereder dem på de mange nye opgaver sundhedsrådene varetager og understøtter dem i deres rolle som kommunale repræsentanter i arbejdet.

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S

+45 3370 3370
kl@kl.dk
kl.dk

Produktionsnr. 831051K